

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

29 april 2004

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Gilbert Vanleenhove, Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwkerke,
Frans Ramon, Kris Van Dijck en Jos De Meyer –**

betreffende de verlenging van de leerplicht

TEKST AANGENOMEN DOOR DE PLENAIRE VERGADERING

Zie :

2183 (2003-2004)

- Nr. 1 : Voorstel van resolutie
- Nr. 2 : Verslag

Het Vlaams Parlement,

- naar aanleiding van het symposium “De leerplichtverlenging – 20 jaar ervaring, perspectieven voor de toekomst”, dat op woensdag 3 maart 2004 werd georganiseerd door de Commissies voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid en voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme van het Vlaams Parlement ;

- gehoord de bevindingen en de conclusies van de discussienota over “De leerplichtverlenging, 20 jaar later. Inzichten en vragen vanuit het onderzoeksveld”, die werd opgesteld onder leiding van prof. dr. Ides Nicaise en voorgesteld op het symposium, en de reacties daarop vanuit de sociaal-economische wereld en de onderwijswereld ;

- overwegende dat uit die discussienota en uit de reacties erop blijkt dat :

1° het terugschroeven van de leerplichtverlenging niet wenselijk wordt geacht, maar er niettemin een actualisering van de leerplichtwet nodig is ;

2° bij een grote groep leerlingen het welbevinden op school zeer laag is en er sprake is van schoolmoeheid, die zich kan uiten in probleemgedrag (agressie, spijbelen, enzovoort) en uiteindelijk ook in het voortijdig (en ongekwalificeerd) schoolverlaten ;

3° het, mede in het licht van de Strategie van Lissabon en het Pact van Vilvoorde, waarbij de doelstelling is geformuleerd om tegen 2010 de ongekwalificeerde uitstroom te halveren, wenselijk zou zijn de leerplicht te herdefiniëren tot een ‘startkwalificatieplicht’, gekoppeld aan een aantal versterkte leerlingrechten zoals kosteloze leerhulp, een herwaardering van de studietoelagen voor het secundair onderwijs, een opwaardering van de getuigschriften van BuSO, DBSO en het leerlingenwezen tot volwaardige startkwalificaties, en een tweede kans voor het behalen van een kwalificatie op volwassen leeftijd via een individuele leerrekening ;

4° de deeltijdse leerplicht een gelijkwaardig alternatief vormt voor de voltijdse leerplicht, op voorwaarde dat de arbeidscomponent zinvol en kwaliteitsvol ingevuld kan worden ;

5° aandacht voor kwaliteit ook in de minder onderwijsgebonden leertrajecten, zoals VDAB, VIZO, en andere, een blijvende bezorgdheid moet zijn ;

6° de leerplichtverlenging niet echt geleid heeft tot meer sociale gelijkheid in het onderwijs, vermits de ongekwalificeerde uitstroom nog altijd het meest voorkomt bij jongeren uit sociaal kansarmere milieus en die jongeren merkelijk meer dan hun leeftijdsgenoten in het beroepssecundair onderwijs terechtkomen en minder in het technisch secundair onderwijs ;

7° het daarom noodzakelijk is nog krachtiger preventieve maatregelen te nemen, zowel in het secundair onderwijs als in het basisonderwijs, om de toegenomen sociale segregatie om te buigen ;

8° die maatregelen te maken zullen hebben met :

a) pedagogisch-didactische vernieuwingen, met onder meer een vraaggestuurd onderwijs met concepten als participatief, contextueel en outcome-based leren, een nieuwe rol voor de leraar als begeleider van het leer- en ontwikkelingsproces, specifieke aandacht daarvoor in de lerarenopleiding, enzovoort ;

b) een vernieuwing van de onderwijsstructuur met flexibele, onderwijsvormoverstijgende modulaire systemen, waarbij leerlingen een leertraject op maat kunnen doorlopen, met een afstemming van de pedagogische aanpak op de flexibiliteit van de leerinhouden en de organisatie ervan ;

c) een specifieke opvang van leerlingen met moeilijkheden in het onderwijs door een nauwe samenwerking met de CLB en met andere sectoren, zoals de welzijns- en de gezondheidszorg, en door een zinvolle invulling van de werkcomponent in het deeltijds onderwijs, onder de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het onderwijs, de overheid en de sociale partners ;

d) een herwaardering van het technisch onderwijs en het beroepsonderwijs, onder meer door een gelijkwaardige behandeling en ontwikkeling van de intellectuele, technische, sociale en communicatieve

vaardigheden, door een centralere plaats voor de keuze van de leerling en een intense keuzebegeleiding, en door een samen gedragen verantwoordelijkheid van de verschillende maatschappelijke actoren, niet enkel het onderwijs en de opleidingssector (met inbegrip van het basisonderwijs en de voortgezette opleidingen), maar ook de arbeidsmarkt, met interessante en aantrekkelijke loopbaan-kansen in technische beroepen ;

- overwegende dat het vastleggen van de leerplichtperiode tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort, terwijl de concrete inhoudelijke invulling ervan een Vlaamse bevoegdheid is ;
 - vraagt de Vlaamse regering, in de lijn van de conclusies van het hierboven vermelde symposium, bestaande initiatieven voort te zetten en nieuwe initiatieven te ontwikkelen om de leerplichtperiode tot 18 jaar op een aantrekkelijke en zinvolle manier in te vullen en op die manier sociale segregatie in het onderwijs tegen te gaan, een groter welbevinden op school tot stand te brengen, vooral van schoolmoeë leerlingen, en de ongekwalificeerde uitstroom wezenlijk te doen afnemen.
-